

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1969

Vyhlásené: 30.12.1969 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1970 do: 16.03.1971

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

169

NARIADENIE VLÁDY Československej socialistickej republiky

z 23. decembra 1969,

**ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia vládneho nariadenia
č. 100/1966 Zb. o plánovitom riadení národného hospodárstva v znení
neskorších predpisov**

Vláda Československej socialistickej republiky nariaďuje podľa § 9 zákona č. 83/1966 Zb. o štvrtom päťročnom pláne rozvoja národného hospodárstva Československej socialistickej republiky, podľa § 391 a 395 Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb., podľa § 17 a 20 zákona č. 8/1959 Zb., ktorým sa ustanovujú základné pravidlá o štátnom rozpočte a o hospodárení s rozpočtovými prostriedkami:

Čl. I

Vládne nariadenie č. 100/1966 Zb. o plánovitom riadení národného hospodárstva v znení vládneho nariadenia č. 83/1967 Zb., vládneho nariadenia č. 16/1968 Zb. a vládneho nariadenia č. 148/1968 Zb. (ďalej len „vládne nariadenie“) sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4 ods. 1 sa vypúšťajú slová: „slovenské národné orgány“.
2. Paragraf 4 ods. 6 sa vypúšťa.
3. Paragraf 5 ods. 2 sa vypúšťa.
4. Paragraf 9 ods. 3 sa vypúšťa.
5. Paragraf 10 ods. 1 písm. c) znie:
„c) základné úlohy rozvoja hospodárstva v oblastiach,“.
6. K § 10 ods. 2 sa pripája ďalšie ustanovenie tohto znenia:
„c) podiel mzdových prostriedkov na výkonoch alebo ich výška (ďalej len „limit mzdových prostriedkov“).“
7. V § 10 ods. 3 písm. b) sa vypúšťajú slová: „limity mzdových fondov ústredne riadených rozpočtových organizácií“.
8. V § 10 ods. 4 písm. b) sa vypúšťajú slová: „limit celkového mzdového fondu“.
9. Paragraf 10 ods. 6 sa vypúšťa.
10. Paragraf 10 ods. 7 znie:

„(7) V oblasti investičnej výstavby sa ustanoví jej rozsah, ktorým sa spravuje poskytovanie dotácií zo štátneho rozpočtu a úverová politika Štátnej banky československej. Zároveň sa ustanoví rozsah investičnej výstavby za Českú socialistickú republiku a Slovenskú socialistickú republiku s cieľom napomáhať účelné rozmiestňovanie investícií pri dodržaní rovnakej ekonomickej efektívnosti na celom území štátu. V súvislosti s tým sa ustanovia aj orientačné objemy investičných úverov za Československú socialistickú republiku, Českú

socialistickú republiku a Slovenskú socialistickú republiku, ktoré sa v súlade so zásadami úverovej politiky a výberového konania v priebehu realizácie upresňujú.“

11. Paragraf 12 ods. 1 znie:

„(1) Ak organizácia nesplní záväznú úlohu - s výnimkou úloh, na ktoré sa vzťahuje ustanovenie § 11 ods. 8 - alebo ak prekročí záväzný limit, je nadriadený orgán povinný uložiť jej dodatkový odvod vo výške sumy, ktorú tým neoprávnene získala alebo usporila; ak prekročí limit mzdových prostriedkov, je nadriadený orgán povinný uložiť dodatkový odvod vo výške trojnásobku sumy, o ktorú sa limit prekročil.“

12. K § 12 sa pripája ďalší odsek tohto znenia:

„(6) V prípadoch, keď mzdový vývoj v organizácii v priebehu roku vážne ohrozuje dodržanie limitu mzdových prostriedkov, môže nadriadený orgán, príp. príslušný ústredný orgán zmeniť limit určený ako podiel mzdových prostriedkov na výkonoch na limit určený ako absolútna výška mzdových prostriedkov; môže tiež v rozsahu určenom osobitnými predpismi obmedziť právo organizácie disponovať s prostriedkami na jej účte.*“

13. K § 13 sa pripája ďalší odsek tohto znenia:

„(3) Orientačné ukazovatele slúžia aj na hodnotenie, ako orgány a organizácie zabezpečovali potreby spoločnosti.“

14. Paragraf 15 sa vypúšťa.

15. Za § 22 sa vkladá ďalší paragraf tohto znenia:

„§ 22a

Použitie zisku u daňovníkov dane zo zisku

(1) Organizácia, ktorá podlieha dani zo zisku a dani z majetku, je povinná použiť zisk*) najprv na splnenie svojich povinností, a to

- a) predovšetkým na úhradu daní a odvodov do štátneho rozpočtu alebo do rozpočtu národného výboru,
- b) na odvody odborovému riaditeľstvu,
- c) na splnenie svojich ostatných povinností.

(2) Po uskutočnení úhrad podľa odseku 1 používa organizácia zisk najmä na tvorbu a na doplnenie

- a) rezervného fondu,
- b) fondu kultúrnych a sociálnych potrieb,
- c) fondu výstavby,
- d) ďalších účelových fondov,
- e) fondu odmien.

16. Paragraf 24 ods. 2 písm. a) znie:

a) zo základných prostriedkov slúžiacich ako samostatné zariadenia**) prevažne bytovým, zdravotníckym, rehabilitačným, výchovným, kultúrnym a telovýchovným účelom, na rekreáciu vlastných zamestnancov (vrátane pionierskej rekreácie ROH) a na závodné stravovanie a ubytovanie,

17. Paragraf 24 ods. 2 písm. c) znie:

c) zo základných prostriedkov slúžiacich výlučne na účely civilnej obrany a zvláštne úlohy a zo samostatných investícií rozpočtového plánu a civilnej obrany, pokiaľ sa nevyužívajú pri plnení úloh štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva,“.

18. V § 25 ods. 6 sa vypúšťajú slová: „(na Slovensku Povereníctva Slovenskej národnej rady pre financie)“.

19. V § 25 ods. 9 sa vypúšťajú slová: „(na Slovensku s Povereníctvom Slovenskej národnej rady pre financie)“.

20. Paragraf 26 ods. 2 písm. c) znie:

„c) o zostatkovú cenu základných prostriedkov slúžiacich výlučne na účely civilnej obrany a zvláštne úlohy a samostatných investícií rozpočtového plánu a civilnej obrany, pokiaľ sa nevyužívajú pri plnení úloh štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva,“.

21. V § 26 ods. 3 sa vypúšťa druhá veta.

22. K § 26 sa pripájajú ďalšie odseky tohto znenia:

„(5) Podnik nevykonáva odvod z odpisov základných prostriedkov, ak zostatková cena jeho základných prostriedkov je menej než 40% ich obstarávacej ceny.

(6) Ministerstvo financií môže v súlade so zámermi štátnej hospodárskej politiky na návrh príslušných ústredných orgánov alebo krajských národných výborov (v Slovenskej socialistickej republike okresných národných výborov) znížiť, príp. odpustiť podniku povinnosť platiť odvod z odpisov základných prostriedkov.

(7) Podnik nie je povinný odvieť sumu odvodu z odpisov základných prostriedkov presahujúcu 95 % vytvorených odpisov.

(8) Nadriadený ústredný orgán môže rozhodnúť, že podnik, na ktorý sa vzťahuje odsek 5, 6 alebo 7, bude odvádzať vytvorené odpisy alebo ich časť odborovému riaditeľstvu, ktoré ich použije na investičné potreby výrobnjej hospodárskej jednotky.“

23. Paragraf 27 ods. 1 písm. d) znie:

„d) odvody podľa § 12 a § 83c ods. 2,“.

24. Paragraf 27 ods. 4 znie:

„(4) Odvody podľa odseku 1 písm. a), b) a e) a odvod za prekročenie limitu mzdových prostriedkov (§ 12 ods. 1) sa vykonávajú do štátneho rozpočtu, ak nie je ustanovené inak.“

25. Paragraf 35 ods. 2 znie:

„(2) V podnikoch, ktoré podliehajú dani zo zisku alebo dôchodkovej dani, a v podnikoch, ktoré vykonávajú odvod zo zisku (§ 23 ods. 2), sa vytvára fond odmien, ktorý spolu so sumami miezd a ostatných osobných výdavkov zúčtovanými na farchu nákladov podniku tvorí fond pracujúcich. Zdrojom fondu odmien je tá časť zisku, ktorá zostane podniku po úhrade jeho povinností a po vytvorení a doplnení ostatných fondov (podľa § 22 alebo § 22a).“

26. Paragraf 35 ods. 3 znie:

„(3) Fond pracujúcich v podnikoch, ktoré vykonávajú odvod z hrubého dôchodku, a fond odmien podnikov, ktoré podliehajú dani zo zisku alebo dôchodkovej dani*), a podnikov vykonávajúcich odvod zo zisku sa môže doplniť odmenami zo socialistického súťaženia, príspevkami a účelovými dotáciami od nadriadených, príp. iných na to osobitne oprávnených orgánov, a prevodmi z rezervného fondu. Prevody z iných fondov do fondu pracujúcich (fondu odmien) a prevody medzi fondmi pracujúcich (fondmi odmien) podnikov nie sú prípustné.“

27. Paragraf 35 ods. 5 znie:

„(5) Z fondu pracujúcich podnikov vykonávajúcich odvod z hrubého dôchodku a z fondu odmien podnikov podliehajúcich dani zo zisku alebo dôchodkovej dani a podnikov vykonávajúcich odvod zo zisku je možné vnútri podniku po dohode s príslušným orgánom Revolučného odborového hnutia prevádzať prostriedky

- a) do rezervného fondu,
- b) po dosiahnutí minimálnej výšky rezervného fondu (§ 31) do všetkých ostatných fondov.“

28. Paragraf 36 ods. 1 znie:

„(1) Obežné prostriedky podnikov sú kryté:

- a) prostriedkami podnikov prevádzkovej povahy (obratový fond, stále pasíva, voľné prostriedky podnikových fondov, prechodne nerozdelený hrubý dôchodok alebo zisk a ostatné voľné prostriedky),
- b) prevádzkovými úvermi,
- c) finančnými prostriedkami poskytnutými na tento účel štátom.“

29. Paragraf 36 ods. 3 znie:

„(3) Prírastky obežných prostriedkov (t. j. zásob, predmetov postupnej spotreby a pohľadávok) oproti stavu k 1. januáru 1968 sa kryjú vlastnými prostriedkami podnikov z rozdelenia hrubého dôchodku alebo zisku podľa § 22 ods. 2 alebo § 22a ods. 2. Štátna banka československá môže z tejto zásady povoliť výnimky pri sezónnych a žiadúcich odbytových zásobách, pri zásobách podnikov poskytujúcich služby a v prípadoch určených zásadami úverovej politiky.“

30. Paragraf 38 ods. 2 znie:

„(2) Odborové riaditeľstvo vytvára z centralizovaných prostriedkov odborový fond technického rozvoja; môže tiež vytvárať (doplňať) rizikový fond obdobne podľa § 32 a ďalšie odborové účelové fondy. Nadriadený ústredný orgán môže tvorbu určitého účelového odborového fondu uložiť a ustanoviť preň spôsob hospodárenia. Nadriadený ústredný orgán môže tiež určiť minimálnu výšku odborového fondu technického rozvoja.“

31. V § 40 ods. 1 písm. a) v prvej vete sa vypúšťajú slová: „(v členení na ČSSR a z toho na Slovensko)“.

32. V § 40 ods. 1 písm. a) vo štvrtej vete sa vypúšťajú slová:

„pokiaľ ide o investičné akcie v českých krajoch, a orgány Slovenskej národnej rady, pokiaľ ide o investičné akcie na Slovensku.“

33. V § 40 ods. 1 sa vypúšťa písm. e).

34. V § 74 ods. 6 sa vypúšťajú slová: „(pokiaľ ide o slovenské kraje, tiež po dohode s orgánmi Slovenskej národnej rady)“.

35. V § 80 ods. 1 sa vypúšťajú slová: „a Slovenskej národnej rade“.

36. Paragraf 80 ods. 3 znie:

„(3) Rezervy mzdových prostriedkov, ktoré si pri rozpise záväzných limitov vykonávacieho plánu ponechali orgány a organizácie, môžu sa použiť buď na dodatočný rozpis, alebo môžu byť viazané. Dodatočným rozpisom rezervy mzdových prostriedkov sa mení pôvodne rozpísaný plán podriadených organizácií.“

37. V § 81 ods. 1 sa vypúšťajú slová: „alebo slovenských národných orgánov“.

38. Paragraf 82 ods. 1 znie:

„(1) Základom obchodných vzťahov socialistických organizácií sú úlohy plánu a v ich rámci vzájomné dohody o dodávkach alebo službách, ako aj o podmienkach vzájomnej spolupráce. Orgány hospodárskeho riadenia usmerňujú tieto vzťahy tak, aby sa zabezpečili zámery a ciele štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva; v prípade potreby môžu do týchto vzťahov zasahovať spôsobom a za podmienok ustanovených právnymi predpismi.“

39. Paragraf 82 ods. 2 znie:

„(2) Výrobné podniky a podniky služieb sú oprávnené určiť si v rámci predmetu činnosti vymedzeného zriaďovacou listinou svoj výrobný program v súlade s potrebami trhu a v súlade s ustanovenými záväznými úlohami a záväznými limitmi; v rozpore s požiadavkami odberateľov nesmú obmedzovať výrobu alebo vypúšťať z výrobného programu výroby, pokiaľ im na to nedá súhlas nadriadený orgán.“

40. Paragraf 82 ods. 4 znie:

„(4) Socialistická organizácia nesmie odmietnuť uzavretie zmluvy na dodávku alebo poskytnutie služby za obvyklých podmienok, pokiaľ dodávka (služba) je v medziach jej možností a organizácia nemá svoju kapacitu z hľadiska požadovaného termínu plnenia vyčerpanú inými už uzavretými zmluvami o dodávkach, príp. zmluvami o príprave dodávok; je pritom povinná prednostne uspokojovať požiadavky na dodávky (služby) slúžiace na zabezpečenie úloh, ktoré sa v štátnom pláne rozvoja národného hospodárstva uvádzajú ako preferované, a ďalej požiadavky tých odberateľov, pre uspokojovanie ktorých bola zriadená.“

41. V § 82 sa vypúšťa odsek 5.

42. Paragraf 83 znie:

„§ 83

(1) Socialistická organizácia nesmie vo svojej hospodárskej činnosti konať spôsobom, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi súťaže a môže poškodiť iné súťažiacie organizácie.

(2) Organizácia, ktorá je poškodená alebo ohrozená konaním, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi súťaže, je oprávnená podľa predpisov o nečestnej súťaži požadovať, aby druhá organizácia

- a) prestala takto konať,
- b) odstránila protiprávny stav,
- c) nahradila škodu, vrátane ušlého zisku.“

43. Za § 83 sa vkladajú ďalšie paragrafy tohto znenia:

„§ 83a

(1) Socialistická organizácia nesmie zneužívať svoje postavenie na trhu na získanie neoprávnených alebo neprimeraných výhod na úkor iných organizácií.

(2) Zneužitím postavenia na trhu je najmä:

- a) vynucovanie neprimeraných hospodárskych podmienok pri uzavieraní zmlúv o dodávkach alebo o poskytnutí služieb (obzvlášť dohody o plnení, ktorá je v čase uzavretia zmluvy v nápadnom nepomere k plneniu poskytovanému organizácii, alebo dohody o neodôvodnene nižších majetkových dôsledkoch pre prípad porušenia zmluvných záväzkov, než aké sú podporne ustanovené právnym predpisom),
- b) viazanie uzavretia zmluvy o dodávke alebo o poskytnutí služby na ďalšie dodatkové plnenie, ktoré podľa hospodárskych zvyklostí s predmetom zmluvy nesúvisí.

§ 83b

(1) Socialistické organizácie nesmú zneužívať situáciu na trhu spôsobom, ktorý môže vyvolať poruchu na trhu, najmä zastaviť alebo obmedziť výrobu alebo predaj tovaru, zatajovať alebo hromadiť tovar, aby sa vyvolal jeho nedostatok za účelom udržania alebo neoprávneného zvýšenia cien alebo získanie iného neoprávneného hospodárskeho prospechu.

(2) Organizácia sa nesmie sama alebo po dohode s inými organizáciami vo svojej hospodárskej činnosti dopúšťať konania, ktoré by mohlo viesť k vylúčeniu alebo obmedzeniu súťaže, ktoré by v rozpore so záujmami rozvoja národného hospodárstva nepriaznivo ovplyvňovalo pomery na trhu na ujmu iných organizácií alebo na ujmu spotrebiteľov.

(3) Organizácia nesmie ani prekračovať rozsah svojho oprávnenia na hospodársku činnosť alebo inak vykonávať určitú hospodársku činnosť neoprávnene.

§ 83c

(1) Organizácia, ktorá preukáže oprávnený záujem, sa môže domáhať toho, aby organizácia konajúca v rozpore s ustanoveniami § 83a a § 83b prestala s ďalším porušovaním, odstránila protiprávny stav a nahradila škodu, vrátane ušlého zisku.

(2) Ak boli konaním poškodené záujmy spotrebiteľov alebo národného hospodárstva, je organizácia povinná odvieť do štátneho rozpočtu dvojnásobok sumy, ktorú neoprávnene získala; na tento dodatkový odvod sa však započíta suma, ktorú je organizácia povinná zaplatiť ako dodatkový odvod na základe vládneho nariadenia alebo iných právnych predpisov."

44. Paragraf 84 sa vypúšťa.

45. V § 85 ods. 1 sa v poslednej vete vypúšťajú slová: „ani obmedzovať“.

46. Paragraf 85 ods. 3 znie:

„(3) Zmluva vymedzí činnosť, ktorá je predmetom združenia, spôsob jej vykonávania, práva a povinnosti zúčastnených organizácií, úhradu nákladov spojených s výkonom dohodnutej činnosti a dôsledky porušenia zmluvných povinností. Ak nie je v zmluve určená zodpovednosť zmluvných strán inak, platí, že zodpovedajú voči iným socialistickým organizáciám pomerne podľa výšky svojich podielov na činnosti združenia. Ak zmluva neurčí inak, delia sa účastníci združenia o zisk podľa pomeru veľkosti podielov, ktorými prispeli na jeho dosiahnutie.“

47. Paragraf 85 ods. 6 znie:

„(6) Na základe zmluvy o združení môže vzniknúť nová socialistická organizácia podľa osobitných predpisov alebo po dohode socialistických organizácií so súhlasom ústredného orgánu štátnej správy príslušného podľa predmetu činnosti zakladanej organizácie. Tento orgán tiež schvaľuje štatút alebo stanovky zakladanej organizácie a ich zmeny a vykonáva voči organizácii funkciu orgánu hospodárskeho riadenia; o súhlase so vznikom organizácie rozhodne po vyjadrení orgánov nadriadených organizáciám, ktoré uzavreli zmluvu o združení. Ak vydanie súhlasu so vznikom organizácie patrí niekoľkým ústredným orgánom štátnej správy, dohodnú sa tieto orgány, ktorý z nich bude voči založenej organizácii vykonávať funkciu orgánu hospodárskeho riadenia. Založená organizácia sa zapisuje do podnikového registra. Členovia združenia ručia za záväzky tejto organizácie v prípade jej zániku neobmedzene; ak v zmluve nie je určené niečo iné, vyrovnávajú sa medzi sebou podľa výšky svojich podielov.“

48. Paragraf 85 ods. 7 znie:

„(7) Zmluva o združení zaniká dohodou zúčastnených organizácií alebo v prípadoch určených v zmluve. Organizáciu, ktorá vznikla na základe zmluvy o združení, môže zrušiť aj orgán, ktorý voči nej vykonáva funkciu orgánu hospodárskeho riadenia.“

49. V § 90 sa vypúšťajú slová: „slovenské národné orgány“.

Čl. II

(1) Pokiaľ je vládny nariadením upravené rozpisovanie záväzných úloh, záväzných limitov a pod. ústrednými orgánmi, rozumejú sa tým nadriadené ústredné orgány vo vzťahu k organizáciám, ktoré spravujú.

(2) Pokiaľ vládne nariadenie upravuje spôsob platenia odvodov do štátneho rozpočtu, rozumie sa tým štátny rozpočet príslušnej národnej republiky podľa sídla organizácie, ak nejde o platby, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu federácie.

(3) Pokiaľ sa vládny nariadením zveruje pôsobnosť krajským národným výborom, patrí táto pôsobnosť v Slovenskej socialistickej republike orgánom podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 72/1969 Zb. o niektorých opatreniach v organizácii a pôsobnosti národných výborov v Slovenskej socialistickej republike.

Čl. III

(1) Dodatkový odvod podľa § 5 ods. 4 zákona č. 83/1966 Zb. o štvrtom päťročnom pláne rozvoja národného hospodárstva Československej socialistickej republiky a § 39 ods. 2 vládneho nariadenia môže odborové riaditeľstvo určiť podniku na rok 1970 nový, pokiaľ zmena alebo určenie odvodu je nevyhnutné v dôsledku zákona č. 133/1969 Zb., ktorým sa ustanovujú zásady pre zákony národných rád o podnikových daniach a príspevku na sociálne zabezpečenie. V iných prípadoch môže odborové riaditeľstvo tak urobiť len so súhlasom nadriadeného orgánu. Pokiaľ sa znovurozdelenie týka podnikov v oboch republikách, musí sa vopred dohodnúť s príslušnými ústrednými orgánmi oboch republík. To isté platí obdobne pri znovurozdelení podľa § 39 ods. 7 a 8 vládneho nariadenia.

(2) Ustanovenia § 85 ods. 6 a 7 o pôsobnosti orgánu vykonávajúceho funkciu orgánu hospodárskeho riadenia platia i pre organizácie, ktoré vznikli na základe zmluvy o združení, uzavretej pred účinnosťou tohto nariadenia.

Čl. IV

Účinnosť vyhlášky hlavného arbitra Československej socialistickej republiky č. 139/1965 Zb. o úprave niektorých hospodárskych záväzkových vzťahov v znení vyhlášky č. 119/1967 Zb. a účinnosť vyhlášky hlavného arbitra Československej socialistickej republiky č. 18/1968 Zb. o úprave majetkových sankcií v investičnej výstavbe sa predlžuje do 31. decembra 1970.

Čl. V

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januárom 1970.*)

Ing. Černík v. r.

- *) Vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí ČSSR č. 174/1969 Zb. o usmerňovaní mzdového vývoja a o zásadách odmeňovania práce.
- *) Paragraf 3 zákona č. 133/1969 Zb., ktorým sa ustanovujú zásady pre zákony národných rád o podnikových daniach a príspevku na sociálne zabezpečenie a príslušné zákony národných rád.
- **) T. j. evidované v účtovníctve ako samostatné inventárne predmety.
- *) Paragraf 1 ods. 1 písm. c) zákona č. 159/1968 Zb. o dôchodkovej dani.
- *) Pre organizácie, ktoré podliehajú dani zo zisku a dani z majetku podľa zákona č. 133/1969 Zb., ktorým sa ustanovujú zásady pre zákony národných rád o podnikových daniach a príspevku na sociálne zabezpečenie, sa nepoužijú ustanovenia § 3 ods. 6 druhej vety, § 18 ods. 1 písm. a) až d) a ods. 2, § 20 až 22, § 23 až 25, § 40 ods. 1 písm. c), § 41, § 45 ods. 1 druhej vety, § 46 písm. c), § 47 ods. 2 písm. a) až d), § 49, § 50 ods. 3, pokiaľ ustanovuje odchýlky, § 64 ods. 1 až 3, § 65 písm. a), c) a d) [pokiaľ ide o vzťah k § 59 ods. 1 písm. b)], § 66 písm. b), c) a e), § 67 a 70.

